

VŠEOBECNÝ RÁMCOVÝ PROGRAM PRO SOCIÁLNÍ PRÁCI A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

SMĚŘUJÍCÍ K ZÁVAZNÉMU PROGRAMU

Mobilizace sociálních pracovníků a pracovníků, vzdělavatelů v oblasti sociální práce & osob uvádějících politiku do praxe a pracovníků v oblasti rozvoje a globální sociální změny

VÝCHODISKA

Více než tři tisíce sociálních pracovníků a pracovníc, vzdělavatelů v oblasti sociální práce a pracovníků v oblasti rozvoje, kteří se setkali v Hongkongu v červnu 2010, se rozhodlo zahájit celosvětové hnutí zaměřené na největší výzvy naší společnosti. Delegáti a delegátky se shodli na tom, že naše tři organizace by měly otevřeně promluvit o svých zkušenostech s problematikou týkajících se širší veřejnosti. Delegáti a delegátky konstatovali potřebu zaměřit se hromadně na stěžejní a relevantní otázky souvisejících s naší profesí.

Celá řada problémových okruhů celosvětového významu byla odsouhlasena k dalšímu jednání a rozvoji. Mobilizace, ke které vyzýváme, je zaměřená na vytvoření srozumitelného a mezinárodně koordinovaného Všeobecného rámcového programu, který bude sloužit jako základna pro odborné vzdělávání, výzkum a další činnost: pro objasnění budoucího směřování profese, pro podporu advokacie a dalších kampaní zaměřených na prosazování námi vyznávaných hodnot a pro zaangažování celé profese a těch, kteří za ní stojí.

Na základě rozhodnutí přijatého na konferenci v Hongkongu chce vedení tří mezinárodních organizací (Mezinárodní federace sociálních pracovníků (IFSW), Mezinárodní asociace škol sociální práce (IASSW) a Mezinárodní rada pro sociální péči (ICSW)) reprezentujících celé spektrum praxe sociální práce, vzdělávání v oblasti sociální práce a sociálního vývoje na celosvětové úrovni, zapojit všechny své členy do tvorby tohoto Všeobecného rámcového programu.

Jednání v Hongkongu prokázala silnou vůli k tomu, aby byla nově formulována důležitá role, kterou má profese sociální práce hrát v prosazování humánního a spravedlivého světa. Tento proces, který byl zahájen v Hongkongu v červnu 2010, usiluje o vytvoření rozmanitých platform pro podporu vzniku Všeobecného rámcového programu profese prostřednictvím společného, kolektivního hlasu jejich příslušníků.

Očekáváme, že Všeobecný rámcový program vytvořený touto cestou, zapojí aktivně příslušníky celé profese v průběhu příštího desetiletí.

Od konference v Hongkongu konané v červnu 2010 se rozběhly četné iniciativy po celém světě. Tyto iniciativy jsou součástí prvního konzultačního procesu, který následuje po tvorbě návrhu tohoto dokumentu v Hongkongu. Tyto iniciativy povzbudily vedení tří výše jmenovaných organizací k tomu, aby znovu potvrdily svůj závazek k tomuto procesu tím, že na tvorbu Všeobecného rámcového programu věnovaly více prostředků. Všude po celém světě organizují sociální pracovníci a pracovníce, vzdělavatelé a pracovníci v oblasti rozvoje konference, diskusní fóra a další platformy za účelem rozšíření první verze dokumentu vytvořené během konference v Hongkongu. Vůdčí organizace jsou si tedy vědomy, že tento proces se těší ohromující podpoře.

Zpětná vazba z prvních konzultací ukazuje, že převážná většina členů, kteří se jednání zúčastnili a poskytli zpětnou vazbu, schvalují problémové okruhy deklarované v návrhu Všeobecného rámcového programu.

Avšak během konzultací a pokračujících diskusí vyvstala další témata a otázky, které nebyly zahrnuty v prvním návrhu tohoto dokumentu. Někteří z respondentů navrhli doplňující strategie. Tato doporučení zahrnovala:

- navázat spolupráci s dalšími "podobně smýšlejícími organizacemi", "vytvářet aliance" a "usilovat o rozvoj jednotnějšího profesionálního hlasu ve světě"
- "být tam, kde se dějí důležité věci, a v relevantních orgánech", a
- "vytvářet mechanismy, které poskytnou po dobu tvorby Všeobecného rámcového programu dostatek prostoru pro "zapojení uživatelů služeb a komunitních skupin".

Rádi bychom při této příležitosti vyjádřili všem kolegům z celého světa své opravdové uznání za jejich úsilí a také za reakce na první konzultační proces. Také bychom vás všechny rádi vyzvali k aktivní účasti v procesu mobilizace a zapojení v následujících dnech a měsících. Vaše účast umožní komunitě sociální práce zpracovat srozumitelný a společný program pro budoucnost naší profese.

Proces zpracovávání společného programu pro celou profesi a vše, co s ní souvisí, je však jen jedním z počátečních stádií. Je třeba splnit další zásadní úkoly, aby bylo možné dosáhnout ambiciózních cílů, které jsme si společně vytyčili. Sílicí mobilizace a pokračující diskuse mezi příslušníky profese (i mimo ni) jsou nutné pro shromáždění dostatečného počtu aktérů, kteří se mohou stát silou transformující naše cíle v činy.

INICIATIVY RÁMCOVÉHO PROGRAMU

Výše jmenované tři organizace (IASSW, IFSW, ICSW) připravili společnou platformu, která napomůže řízení procesu a podpoře kolegů z celého světa při jednáních a mobilizaci jejich iniciativ v souvislosti s Všeobecným rámcovým programem. Národní a regionální asociace sociálních pracovníků a pracovníc, vzdělavatelů a osob uvádějících politiku do praxe, byly vyzvány, aby věnovali čas a prostředky na svých setkáních a konferencích přednostně procesu přípravy Všeobecného rámcového programu.

Mnohé z těchto subjektů zůstávají zapojené do procesu. Vznegli jsme požadavek, aby Světový den sociální práce, který se slaví 15. března 2011, byl využit jako významná příležitost pro povzbuzení jednání a diskusí. Doufáme, že v průběhu oslav letošního Dne sociální práce zorganizují školy sociální práce, organizace sociální práce a rozvojové agentury na celém světě diskusní fóra, workshopy a konference, na kterých budou účastníci diskutovat nad dokumentem Všeobecného rámcového programu, vyjádří své názory a propojí lokální otázky s Rámcovým programem.

Řídící výbor programu složený ze zástupců tří jmenovaných organizací zahrne tyto četné názory při zpracování dokumentu programu na vyšší úroveň. Hlavní celosvětové setkání v souvislosti s procesem přípravy Všeobecného rámcového programu se uskuteční na ústředí OSN v New Yorku v rámci Světového dne sociální práce OSN (28. března 2011). Součástí programu bude důležitá panelová sekce věnovaná Všeobecnému rámcovému programu.

Mimo tyto iniciativy byla vytvořena webová stránka věnující se Všeobecnému rámcovému programu. Jejím účelem je povzbudit debaty a diskuse a bude také sloužit jako prostředek pro sběr zpětné vazby od všech osob zapojených do tohoto pro naši profesu tolik významného procesu. Časopis Mezinárodní sociální práce vydá zvláštní číslo věnované článkům zaměřeným na otázky a témata Všeobecného rámcového programu, jakož i vlastnímu procesu mobilizace. Konečně, naše tři organizace využijí své webové stránky, bulletiny, plakáty a další komunikační prostředky jako součást kampaně zaměřené na budování programu a za účelem oslovit velkou část našeho tábora / naší základny.

JAK SE VY A VAŠE ORGANIZACE MŮŽETE PODÍLET NA TOMTO PROCESU

Vybízíme všechny organizace sociálních pracovníků a pracovníc, školy sociální práce a sociální politiky a rozvojové pracovníky, aby v období kolem Světového dne sociální práce (15. březen 2011) zorganizovali workshopy, debaty a/nebo diskusní fóra k prodiskutování problémových okruhů formulovaných v příloženém návrhu dokumentu Rámcového programu a zaslali nám svůj feedback do 30. dubna 2011.

Je důležité, aby v této významné iniciativě byly zohledněny hlasy sociálních pracovníc a pracovníků, vzdělavatelů a pracovníků v oblasti politiky a rozvoje z celého světa. Zavázali jsme se zahrnout do konečné podoby Všeobecného rámcového programu tolik různých hlasů, jak jen to bude možné.

Vaše debaty nad Všeobecným rámcovým programem vytvářejí příležitost pro každou místní, národní a regionální asociaci či skupinu formulovat konkrétní a místně specifické tematické okruhy, které mohou pomoci mobilizovat zainteresované osoby na národní, regionální a/nebo celosvětové úrovni. Věříme, že všichni z vás využijí této jedinečné příležitosti rozpracovat své specifické tematické okruhy a podílet se na formulaci Všeobecného rámcového programu na mezinárodní úrovni

Přílohy tohoto dopisu:

1. První návrh Všeobecného rámcového programu, jak byl projednáván na jednání v Hongkongu.
2. Hlavní problémové okruhy, formulované během prvního konzultačního procesu.
3. Dokument, který můžete použít jako příručku pro budoucí diskuse a jednání nad návrhem Programu v rámci aktivit u příležitosti Dne sociální práce.
4. Možné strategie pro realizaci kampaní.

Tasse Abey
Předseda Rámcového programu
IASSW

Charles Abbey
Předseda Rámcového programu
ICSW

David N. Jones
Předseda Rámcového programu
IFSW

PŘÍLOHA Č. 1

Návrh Všeobecného rámcového programu (schválený na konferenci v Hongkongu)

- 1.) Potvrdit (opakovaně) prioritu 'politické' činnosti, rozvíjet kolektivní hlas pro sociální rozvoj, sociální pracovníce a pracovníky a vzdělavatele v sociální práci.
- 2.) Zahájit kolektivní proces tvorby a nastavení společného programu pro budoucí roky, který může sjednotit osoby zapojené do sociální práce a sociálního rozvoje.
- 3.) Vytvořit strategické mechanismy pro realizaci společných kroků a pro rozvoj postupů monitorování našeho úsilí.

Mezinárodní asociace škol sociální práce (IASSW), Mezinárodní federace sociálních pracovníků (IFSW) a Mezinárodní rada pro sociální péči (ICSW) zahájily diskusi zaměřenou na vytvoření Všeobecného rámcového programu pro sociální práci a sociální rozvoj v Hongkongu (Čína) v lednu 2010. Na základě našich předchozích konzultací a diskusí realizovaných na konferenci v Hongkongu, navrhujeme následující čtyři oblasti jako kostru pro první návrh Všeobecného rámcového programu, které budou rozpracovány a podrobně formulovány po uskutečnění dalších konzultací:

Sociální a ekonomické nerovnosti v rámci jednotlivých zemí a mezi regiony

Nedávno vzniklá ekonomická krize, která stále trvá, a postupy, které světoví lídři zvolili k jejímu řešení (například využití prostředků na podporu finančních systémů za cenu krácení prostředků pro sociální podporu a sociální rozvoj) způsobily:

- Rostoucí nerovnosti a jejich důsledky
- Zhoršení marginalizace obyvatelstva a chudých pracujících
- Zvýšenou zranitelnost chudých lidí v zemích, které nemají dostačující sociální ochranu
- Rozpad komunity

Důstojnost a hodnota člověka

- Problematika lidských práv ve vztahu k sociální, ekonomické, kulturní a politické situaci
- Respekt pro rozmanitost a rozličné systémy víry, týkající se zejména domorodého a původního obyvatelstva
- Politická nestabilita, násilí, nadvláda a narušení mírových procesů
- Terorismus a formy reakce ze strany jednotlivých států a způsoby řešení globálních konfliktů
- Migrace, utečenci, obchod s lidmi, imigranti, imigrace a způsoby řešení těchto otázek
- Úloha praxe sociální práce, vzdělávání v oblasti sociální práce a sociálního rozvoje

Udržitelnost životního prostředí

- Katastrofy přírodního a lidského původu, řízení a prevence
- Zapojení lokálních komunit v rozvojových aktivitách
- Důsledky pro udržitelný sociální rozvoj
- Ochrana fyzického prostředí
- Proaktivní zapojení do sociálního, lidského a ekologického rozvoje

Význam mezilidských vztahů

Problematika rodiny a vztahů a související výzvy napříč cyklem lidského života se ukazují jako hlavní problém ve vztahu k transformaci světa. Například potřeby:

- Děti a rodiny
- Osob se zdravotním postižením
- Osob vyžadujících zdravotní péči a služby péče o duševní zdraví
- Seniorů
- Osob trpících závislostmi na drogách a jiných látkách
- Obětí domácího násilí a násilí v intimních vztazích

PŘÍLOHA Č. 2

Problémové okruhy, které vzešly z první konzultace

Témata navržená k doplnění na základě první konzultace

- Zlepšení přístupu ke vzdělání v oblasti sociální práce
- Problematika zdraví (fyzického a duševního) – propojení sociálního blahobytu a zdraví (viz též níže)
- Uznání odlišností lokálních a regionálních programů
- Mechanismus sociální ochrany pro všechny
- Domorodé národy a Deklarace OSN
- Mezigenerační spravedlnost
- Oblast „Sociálních a ekonomických nerovností“
 - geografická a environmentální rizika; konfliktní a post-konfliktní situace; zranitelnost obyvatelstva v zemích s nízkým příjmem vůči globálním tlakům
 - sociální a ekonomické nerovnosti na individuální a komunitní úrovni
 - „sociální, zdravotní a ekonomické nerovnosti v jednotlivých zemích a mezi regiony“
 - zdravotní důsledky
- Oblast „Důstojnost a hodnota člověka“
 - Náboženství jako faktor ovlivňující problematiku lidských práv
 - „Problematika lidských práv ve vztahu k sociální, zdravotní, ekonomické, kulturní a politické situaci“
- Oblast „Udržitelnost životního prostředí“
 - zásadní význam přírodních zdrojů pro zdravé komunity
 - sociální, ekonomické a environmentální faktory
 - udržitelnost životního prostředí pro zdraví
- Genderová problematika
- Všechny formy diskriminace
- Generace a sdílení poznatků – včetně využití poznatků domorodých obyvatel

PŘÍLOHA Č. 3

Vybrané otázky pro podněcení diskusí o návrhu Programu pro sociální práci a sociální rozvoj

Níže naleznete seznam předběžných otázek, které můžete použít jako příručku pro budoucí diskuse o Všeobecném rámcovém programu u příležitosti Světového dne sociální práce (15. březen). Připravili jsme též několik obecných návrhů postupu, jak vést vaše jednání – v případě, že si zvolíte formu workshopu.

Po ukončení vašich aktivit pošlete, prosím, na níže uvedené adresy stručnou zprávu prezentující vaše výsledky a návrhy jakýchkoliv konkrétních změn v rámci tohoto dokumentu:

International Association of Schools of Social Work (Mezinárodní asociace škol sociální práce) - iassw.globalagenda@gmail.com

International Council on Social Welfare (Mezinárodní rada pro sociální péči) - globalagenda@icsw.org

International Federation of Social Workers (Mezinárodní federace sociálních pracovníků) – globalagenda@ifsw.org

a) Navrhované otázky

1. Jaké jsou prioritní sociální problémy/otázky/výzvy zakoušené na lokální/národní úrovni?
2. Jak se tyto problémy a výzvy shodují s tématy dokumentu Všeobecného rámcového programu?
3. Jaké konkrétní kroky by měly následující subjekty podniknout pro řešení prioritních oblastí?
 - Vzdělávací programy sociální práce (Pozn.: tato otázka se bude lišit v závislosti na organizaci)
 - Asociace sociálních pracovníků a pracovníků
 - Další související organizace
4. Jak můžeme spolupracovat a budovat kapacity – a to jak uvnitř profese, tak ve spolupráci s jinými skupinami, organizacemi, institucemi atd. – pro řešení těchto priorit?

b) Navrhovaný proces

Můžete si zvolit jakoukoliv formu procesu, která se vám bude jevit jako vhodná. Může to být workshop, panelová diskuse, atd. Pokud zvolíte formu workshopu, můžete využít tipů uvedených níže.

Realizace jednoho nebo více setkání (např. workshopů) se zainteresovanými osobami

- Představte návrh dokumentu Všeobecného rámcového programu
- Prodiskutujte dokument ve vztahu k výše uvedeným navrhovaným otázkám a návrhům, které vzešly z prvního konzultačního procesu. Jedná-li se o větší skupinu, je možné vytvořit menší pracovní skupiny, přičemž každá skupina se bude zabývat všemi otázkami.
- Poté diskutujte o výstupech jednotlivých skupin v plénu všech zúčastněných. Důraz by měl být kladen na:
 - Témata Programu, která odrážejí náš společný hlas v celosvětovém měřítku
 - Specifické lokální sociální otázky a výzvy, které nejsou zachyceny v dokumentu Programu
 - Jakákoli doporučení týkající se témat a strategie činnosti. Například:
 - Role, které by profese sociální práce / sociálního rozvoje měla vykonávat v řešení problémových otázek – např. ovlivňování politiky a postupů v praxi?
 - Jak můžeme spolupracovat a budovat kapacity – jak uvnitř profese, tak i ve spolupráci jinými skupinami, organizacemi, institucemi atd. – pro naplnění cílů Programu?

PŘÍLOHA Č. 4

Možné strategie realizace kampaně ve snaze ovlivnit

Mezinárodní a regionální organizace, Vlády a místní správy, Komunity sociální práce a zainteresované osoby

Dosáhnout účasti představitelů z každé země světa na UNSWD (Den sociální práce OSN) v New Yorku v roce 2012, kdy bude Generálnímu tajemníkovi Spojených národů předán dokument Všeobecného rámcového programu;

Dosáhnout účasti představitelů z každé země světa na UNSWD v Africe, Evropě, Asii a Latinské Americe 20. března 2012, kdy bude prezidentům regionálních organizací (Africká Unie, Evropská Unie, Mercosur, ASEAN apod.) předán dokument Všeobecného rámcového programu;

Dosáhnout předání Všeobecného rámcového programu a národního Rámcového programu vedení vlády každé země světa;

Dosáhnout předání Všeobecného rámcového programu, národního Rámcového programu a pokud možno také lokálního Rámcového programu vedení každé místní správy každé země světa;

Zorganizovat několik kampaní s využitím všech komunikačních forem s cílem prosazovat a hájit témata Všeobecného rámcového programu formulovaná představiteli profese a zainteresovanými osobami na místní, regionální, národní a mezinárodní úrovni;

Podporovat vědecký a akademický výzkum a publikační činnost se zaměřením na analýzu vývoje a transformace témat představených ve Všeobecném rámcovém programu;

Identifikovat potenciální organizované sítě a organizace aktivní ve stejných oblastech za účelem partnerství (například účast na světovém sociálním fóru v podobě organizovaného subjektu), apod.

Z anglického originálu přeložila: Mgr. Hedvika Dudová, CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc